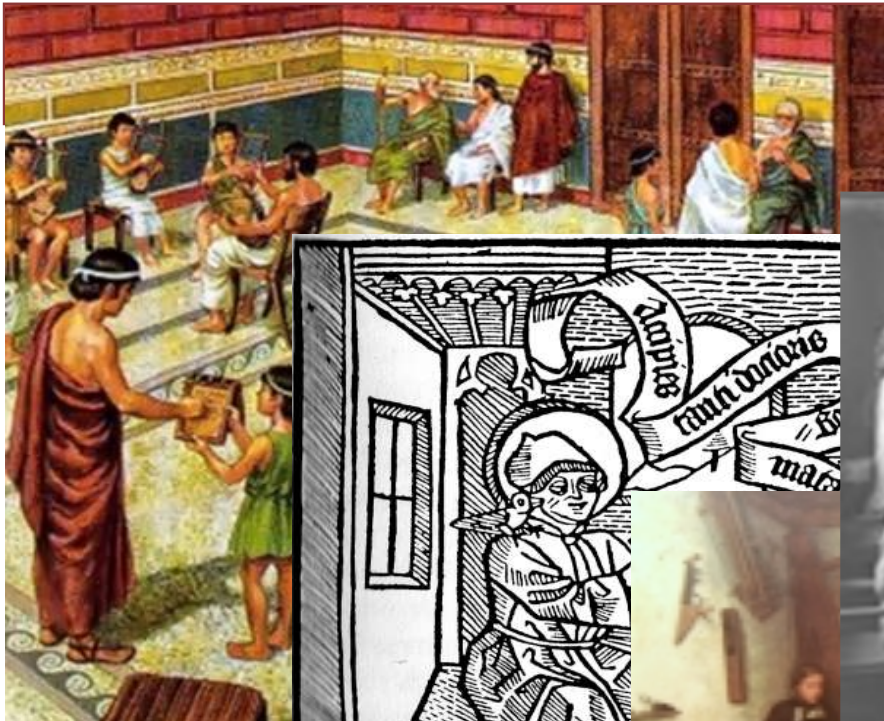

M U N I
P E D

Důvody vzniku školy a její úloha ve společnosti (téma 5)

Tomáš Janík

STAROVĚK – ANTIKA

STŘEDOVĚK

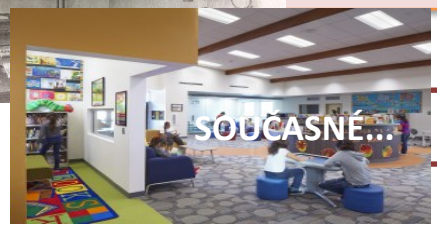
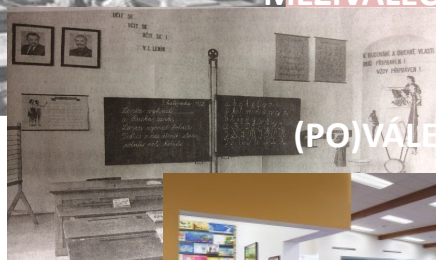
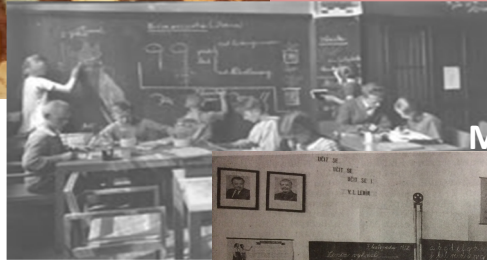
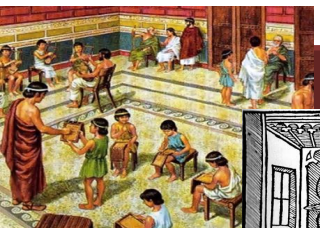
SOVĚRNÍ...

OPĚVNĚNÉ...

OPĚVNĚNÉ...

SOVĚRNĚNÉ...

STAROVĚK – ANTIKA

STŘEDOVĚK

NOVOVĚK – MODERNÍ...

MEZIVÁLEČNÉ...

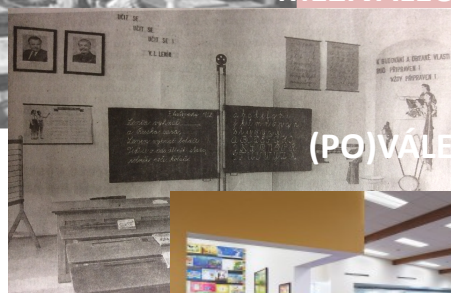
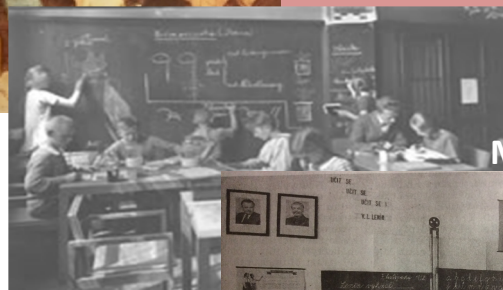
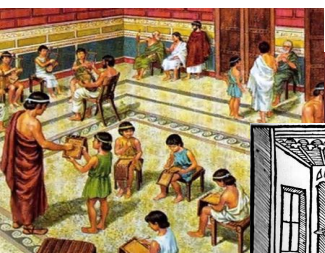
(PO)VÁLEČNÉ...

SOUČASNÉ...

AGRÁRNÍ
SPOLEČNOST

INDUSTRIÁLNÍ
SPOLEČNOST

INFORMAČNÍ
SPOLEČNOST

STAROVĚK – ANTIKA

STŘEDOVĚK

NOVOVĚK – MODERNÍ...

MEZIVÁLEČNÉ...

(PO)VÁLEČNÉ...

SOUČASNÉ...

Filosofie

Hospo-
dářství

Církev

Stát

Církev

Filosofie

Stát

Hospodářství

Stát

Církev

Hospo-
dářství

Filosofie

Hospodářství

Stát

Věda
(filosofie)

Církev

- Škola dospělých – filosofování a další obory
- Sokrates, Platon, Aristoteles požadují ucelené vzdělání pro všechny svobodné občany – základ veřejného vzdělávání
- Škola pro děti svobodných občanů (vládnoucí vrstva): čtení, psaní, počítání

- Zprostředkování Písma
- Kláštery a klášterní školy – centra vzdělanosti (vzdělávání kleriků)
- Vzdělávání lidu je věcí cechů (řemesla), později i školy (Bürgerschulen) zprostředkovávající znalosti a dovednosti pro obchod – čtení, psaní, počítání
- Vznik univerzit – center vysokého učení (i profesního: kněží, lékaři, právníci – později učitelé jako učení bakaláři či magistři)

- **Oslabuje vliv církve – osvícenství – do popředí se dostává věda: člověk zkoumá, experimentuje – univerzitní výuka – např. pitvy (nejen praxe, ale i budování teorie rozbořem, tj. analýzou)**
- **Fascinace přírodními vědami a jejich aplikacemi (století páry)**
- **Budování školství jako systému státem (reglementace) – důležité pro vzestup gramotnosti**
- **Školy pro děti lidu – učitel s rákoskou – škola prostředkem disciplinace – autoritativní přístupy**

- **Humanizace školy a vzdělávání jako reakce na předchozí „rákoskovou školu“**
- **Reformní pedagogické hnutí, Nová výchova, pedagogický pragmatismus**
- **Obrat k dítěti – víra v dítě, v jeho tvořivé síly a tvořivost – svoboda a odpovědnost**
- **Aktivní činná škola, projektová výuka, učení objevováním, samoučení**
- **Vynalézá se moderní didaktika**

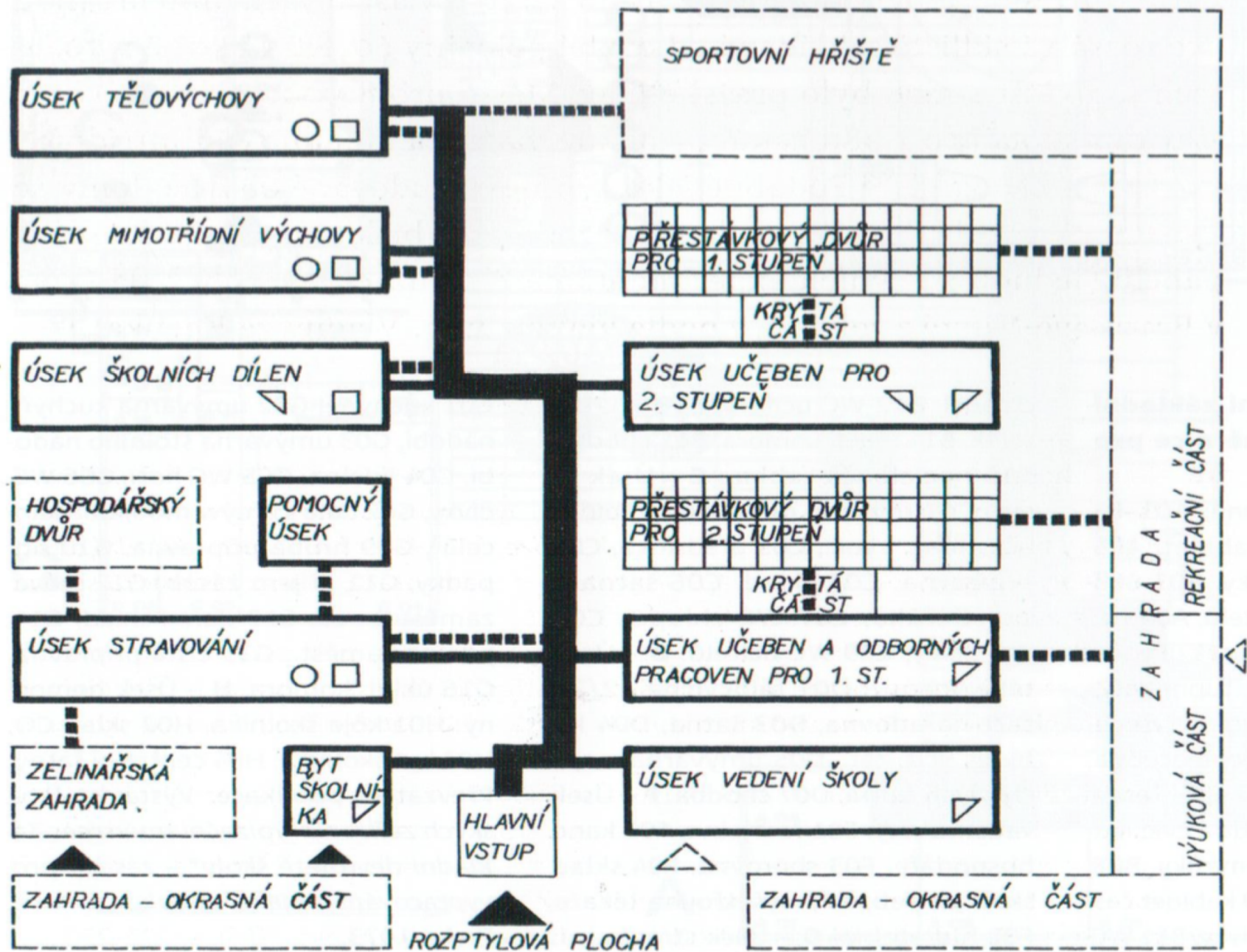

Školní čtvrť

- **Popření výtobytku humanizované, svobodné, aktivní školy z období reformní pedagogiky**
- **Obrat k autoritativnosti, poslušnosti a jednomu světonázoru, omezování autonomie v myšlení a jednání lidí ve škole**
- **Škola jako služebná totalitní ideologie – výchova a vzdělávání jako indoktrinace**
- **Úprava cílů a obsahů vzdělávání i výukových praktik (symboly a rituály ve jménu ideologie)**

Architektonická vizualizace školy doplňující typové plány škol.

Převzato z publikace: *Výstavba školských zařízení. Typizační směrnice „Základní devítileté školy“ – zásady pro vypracování projektové dokumentace*, Praha 1973.

Provozní schéma základní devítileté školy.

Legenda: Úseky se shodným znakem ○ ▽ □ ▽ jsou vhodné pro slučování do společného objektu. Nekryté komunikace jsou značeny přerušovaně. Převzato z publikace: *Výstavba školských zařízení. Typizační směrnice „Základní devítileté školy“ – zásady pro vypracování projektové dokumentace*, Praha 1973.

- **Antiautoritativní naladění jako reakce na období před 1989**
- **Vnitřní proměna školy přispěním angažovaných učitelů**
- **Alternativní školy – návaznost na přerušenu tradici reformní pedagogiky a nové tvořivé přístupy k rozvoji školy**
- **Kobercová „reforma“, proměny uspořádání třídy, počítače a tablety do škol, otevírání školy**

